

POWIATOWY URZĄD PRACY

ul. 11 Listopada 68, 07-410 Ostrołęka, ☎tel./fax (29) 7604562, 7604383

💻 e-mail: kancelaria@pup-ostroleka.pl

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE OSTROŁĘCKIM W 2016 ROKU

OSTROŁĘKA 2017 ROK

Spis treści

WSTĘP	2
ANALIZA OGÓLNEJ SYTUACJI W POWIECIE OSTROŁĘCKIM. STAN NA KONIEC 2016 R.....	4
RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH	13
ANALIZA UMIEJĘTNOŚCI I UPRAWNIENÍ.....	19
ANALIZA RYNKU EDUKACYJNEGO	23
BADANIE KWESTIONARIUSZOWE PRZEDSIĘBIORSTW	29
PROGNOZA LOKALNEGO RYNKU PRACY	39
WNIOSKI.....	48
SPIS WYKRESÓW	50
SPIS TABEL.....	51

WSTĘP

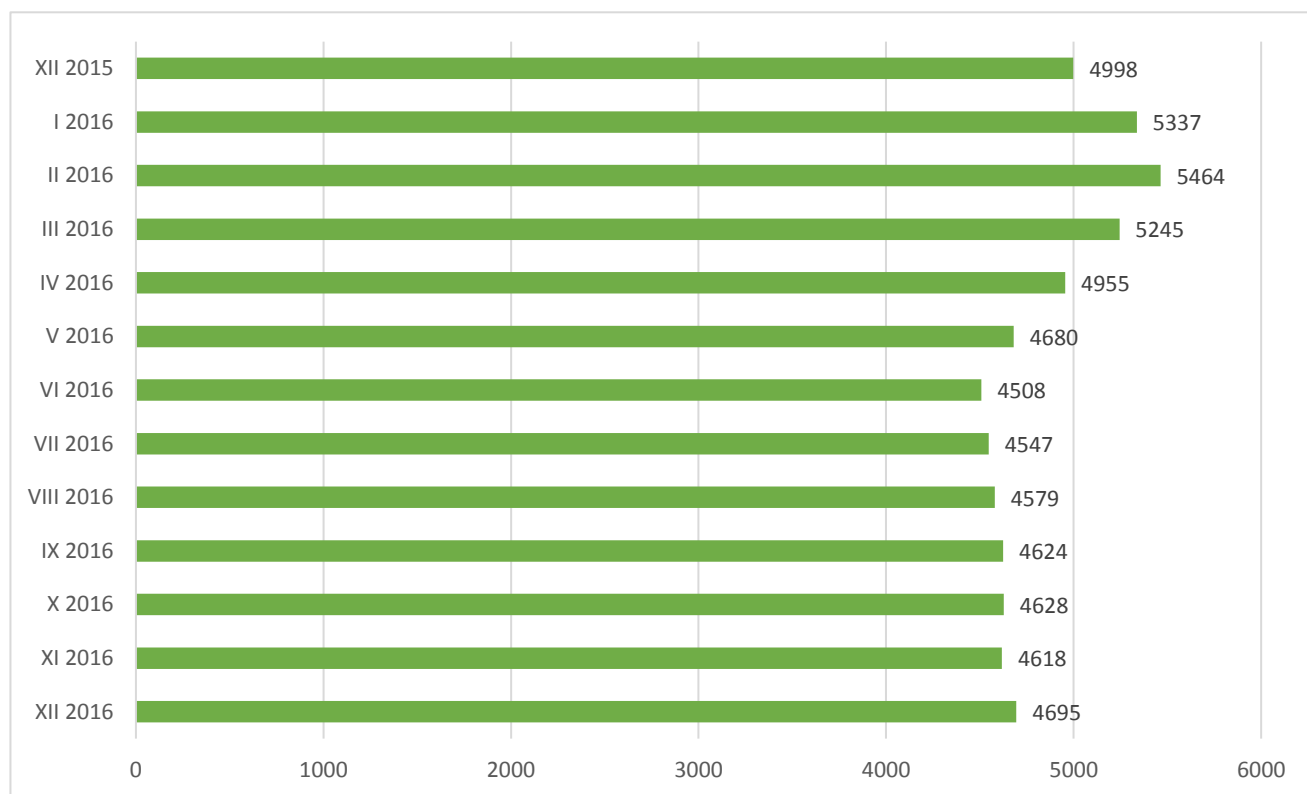
Niniejsze opracowanie „*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrołęckim w 2016 roku*” jest kolejnym, opracowaniem, który przedstawia analizę zjawiska bezrobocia, notowanego w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrołęce w 2016 roku, według danych i stanu z dnia 31 grudnia 2016 roku. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest metodą obserwacji i analizy zmian i tendencji zachodzących na lokalnych rynkach pracy. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych pełni ważną rolę zwłaszcza w sytuacjach zmian zachodzących na rynku pracy w skali całego kraju, jak i w skali mikro na poziomie danego powiatu. W ostatnim roku zmiany, które wystąpiły na rynku pracy spowodowały znaczną dekonstrukcję dotychczasowych wskaźników bezrobocia, które w wielu przypadkach uległy zdecydowanej poprawie. W określonych zawodach, dużych i elementarnych grupach zawodowych oraz w wybranych branżach jest i prawdopodobnie będzie dużo łatwiej o pracę, dlatego taką istotną rolę pełni monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Celem prezentowanego raportu jest przede wszystkim stworzenie klasyfikacji zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrołęckim, na które występuje mniejsze lub większe zapotrzebowanie ze strony lokalnych pracodawców oraz zawodów w których występuje mniejszy lub większy odsetek osób bezrobotnych, którzy nie mogą podjąć pracy ze względu na brak ofert pracy w danym zawodzie. Zaletą narzędzia diagnozującego strukturę bezrobocia i zmian dokonujących się na lokalnym rynku pracy, jakim jest monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest również możliwość uzyskania priorytetowych informacji przydatnych dla wszystkich uczestników rynku pracy. Stała analiza zapotrzebowania pracodawców na pracowników o określonych kwalifikacjach pozwala, poprzez lepsze dopasowanie kwalifikacji lub ich zmianę, spełnić oczekiwania kadrowe pracodawców. Ranking ma istotne znaczenie również w wyznaczeniu kierunków szkolenia bezrobotnych, usprawnieniu poradnictwa zawodowego oraz ułatwieniu realizacji programów aktywizujących osoby bezrobotne w celu promowania ich zatrudnienia. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest skierowany także do osób bezrobotnych, poszukujących pracy. i uczących się, jak również wszelkich instytucji edukacyjnych i szkoleniowych. Opracowanie to powinno służyć przedstawicielom instytucji rynku pracy, przedstawicielom instytucji edukacyjnych na zapoznanie się ze skalą niedostosowania struktury zawodów do potrzeb rynku pracy, a tym samym wskazując konieczność prowadzenia zintegrowanych działań na rzecz dostosowania systemu kształcenia do potrzeb rynku pracy. Niniejsze opracowanie zostało sporządzone

w oparciu o zalecenia metodyczne przygotowane w ramach projektu „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”, tablice wynikowe przygotowane przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, dane Głównego Urzędu Statystycznego, dane pozyskane z systemu Syriusz, dane z Systemu Informacji Oświatowej MEN, wyniki badań ofert pracy w Internecie oraz wyniki badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw przeprowadzonego we wrześniu 2016 roku. Aplikacja Monitoring Zawodów pozwala na wykorzystanie w formie edycji zestawień zawierających wyliczone wskaźniki umożliwiające określenie zawodów deficytowych i nadwyżkowych, jak również pozwala na przeprowadzenie analizy i interpretację uzyskanych wyników. Dokonana analiza została przygotowana według zaleceń metodycznych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 9 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku z dnia 20 kwietnia 2004 r. Na potrzeby sporządzenia niniejszego raportu przyjęto także założenie, iż analizowane będą te wskaźniki i te zmienne, które charakteryzują się najwyższym natężeniem danej cechy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych służy przede wszystkim ocenie relacji oraz niedopasowania pomiędzy popytową i podaźową stroną rynku pracy. W kontekście prawidłowej oceny sytuacji na rynku pracy – w tym określenia elementarnych grup zawodów odznaczających się deficytem bądź nadwyżką – niezwykle istotna wydaje się całościowa analiza rynku pracy i rynku edukacyjnego. Mając na uwadze wykorzystanie pełnego zasobu informacji o rynku pracy i rynku edukacyjnym, zakłada się, że monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych będzie składał się z sześciu elementów. Jednakże nie tylko zakres wykorzystywanych danych ma wpływ na zwiększenie użyteczności monitoringu, ale również częstotliwość ich pozyskiwania. Im dane są częściej zbierane, tym są bardziej aktualne.

ANALIZA OGÓLNEJ SYTUACJI W POWIECIE OSTROŁĘCKIM. Stan na koniec 2016 r.

Na koniec 2016 roku w powiecie ostrołęckim zarejestrowanych było 4 695 osób bezrobotnych, jest to o 303 osób mniej niż w roku wcześniejszym. Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2016 roku wyniosła 14,3%

Wykres 1 - Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy w Ostrołęce z terenu powiatu ostrołęckiego w 2016 roku (opracowanie własne)

Tabela nr 1. Wybrane kategorie bezrobotnych w powiecie ostrołęckim na koniec 2015 i 2016 roku (opracowanie własne)

BEZROBOTNI	31.XII.2015	31.XII.2016	zmiana wobec 2015	
			liczba	%
I	II	III	IV	V
OGÓŁEM W TYM WG.	4 998	4 695	303	-6,06%
WYKSZTAŁCENIA				
WYŻSZE	524	551	+27	+5,15%
POLICEALNE I ŚR. ZAWODOWE	1 380	1 280	-100	-7,25%
OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	516	483	-33	-6,40%
ZASADNICZE ZAWODOWE	1 361	1 265	-96	-7,05%
GIMNAZJALNE I PONIŻEJ	1 217	1 116	-101	-8,30%
PŁCI				
KOBIETY	2 512	2 393	-119	-4,74%
MĘŻCZYŹNI	2 486	2 302	-184	-7,40%
WIEKU				
18-24	1 209	1 023	-186	-15,38%
25-34	1 438	1 426	-12	-0,83%
35-44	938	908	-30	-3,32%
45-54	830	744	-86	-10,36%
55-59	406	400	-6	-1,48%
60-64	177	194	+17	+9,60%
STAŻU PRACY				
BEZ STAŻU	1 176	1 024	-152	-12,93%
DO 1 ROKU	934	915	-19	-2,03%
1-5 LAT	1 263	1 202	-61	-4,83%
5-10 LAT	641	645	+4	+0,62%
10-20 LAT	601	570	+31	+5,16%
20-30 LAT	303	269	-34	-11,22%
30 LAT I WIĘCEJ	80	70	-10	-12,50%
CZAS POZOSTAWANIA BEZ PRACY				
DO 1 MIESIĄCA	312	333	+21	+6,73%
1-3 MIESIĘCY	715	629	-86	-12,03%
3-6 MIESIĘCY	750	717	-33	-4,40%
6-12 MIESIĘCY	746	757	+11	+1,47%
12-24 MIESIĄCE	879	815	-64	-7,28%
POW. 24 MIESIĘCY	1 596	1 444	-152	-9,52%
STOPA BEZROBOCIA	15,3%	14,3%	1,0%	X

Populacja kobiet stanowiła 50,97% bezrobotnych w powiecie ostrołęckim (2 393 osoby). W stosunku do ubiegłego roku nastąpił spadek liczby bezrobotnych kobiet o 4,74 % (o 119 osób).

W strukturze bezrobotnych według wieku, najliczniejszą zbiorowość stanowiły osoby w przedziale wiekowym od 25 do 34 roku życia (30,37% bezrobotnych), natomiast

wzrasta odsetek osób bezrobotnych powyżej 60 roku życia, który na koniec roku wynosił 4,13 % ogółu bezrobotnych w powiecie ostrołęckim.

Największy odsetek wśród bezrobotnych w powiecie ostrołęckim stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (27,26%), natomiast najniższy spadek liczby bezrobotnych odnotowano wśród osób legitymujących się wykształceniem ogólnokształcącym - o 6,40 %.

W strukturze bezrobotnych według stażu pracy na koniec 2016 r. najczęściej było zarejestrowanych osób ze stażem od 1 do 5 lat (25,60%) oraz bez stażu pracy (21,81%). Największy względny spadek liczby bezrobotnych nastąpił wśród osób bez stażu pracy o 152 osób (o 12,93%).

W strukturze osób bezrobotnych ze względu na czas pozostawania bez pracy najczęściej było osób zarejestrowanych powyżej 24 miesięcy (30,76%).

Udział poszczególnych grup bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 2. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy – powiat ostrołęcki (opracowanie własne PUP)

	stan na 31.XII.2016r.	% ogółu bezrobotnych
osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	4 172	88,86%
w tym:		
do 30 roku życia	1 821	38,79%
w tym do 25 roku życia	1 023	21,79%
długotrwale bezrobotni	2 841	60,51%
powyżej 50 roku życia	973	20,27%
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	822	17,51%
posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	18	0,38%
niepełnosprawni	120	2,56%

W 2016 roku Pracodawcy zgłosili najwięcej ofert dla sprzedawców, techników prac biurowych, robotników gospodarczych, murarzy.

Tabela nr 3. Zgłoszone w 2016 roku wolne stanowiska pracy wg zawodów – powiat ostrołęcki (opracowanie własne PUP Ostrołęka)

Kod	Zawód	Liczba wolnych miejsc pracy
522301	sprzedawca	33
411003	technik prac biurowych	28
515303	robotnik gospodarczy	19
711202	murarz	18
751104	rozbieracz - wykrawacz	15
931301	pomocniczy robotnik budowlany	13
531202	asystent nauczyciela przedszkola	10
941201	pomoc kuchenna	9
513101	kelner	8
711502	cieśla szalunkowy	8
723103	mechanik pojazdów samochodowych	8
911207	sprzątaczką biurową	8
334306	technik administracji	7
512001	kucharz	7
712303	tynkarz	7
712202	glazurnik	6
432103	magazynier	6
325905	opiekunka dziecięca	5
234201	nauczyciel przedszkola	5
711402	betoniarz - zbrojarz	4

Tabela nr 4. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych jest największa w 2016 roku – powiat ostrołęcki (na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	358
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	150
6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	142
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	130
5153	Gospodarze budynków	115
7112	Murarze i pokrewni	115
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	95
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	94
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	93
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	88
3115	Technicy mechanicy	84
5120	Kucharze	84

6330	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	84
7222	Ślusarze i pokrewni	79
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	78
7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	59
7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	59
5141	Fryzjerzy	58
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	49
2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	42

Analizując strukturę zawodową bezrobotnych należy stwierdzić, że wśród zawodów, w których liczba jest największa prym wiodą sprzedawcy, średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych, rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej, mechanicy pojazdów samochodowych.

Tabela nr 5. Grupy zawodów, w których napływ bezrobotnych był największy w 2016 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	334
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	182
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	128
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	121
6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	104
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	102
3115	Technicy mechanicy	95
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	93
5141	Fryzjerzy	92
5153	Gospodarze budynków	88
7112	Murarze i pokrewni	84
5120	Kucharze	78
7222	Ślusarze i pokrewni	73
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	71
7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	68
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	65
2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	61
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	59
2330	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	58
6330	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	57
7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	57

Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku napływu osób bezrobotnych. W 2016 roku największy napływ nastąpił wśród sprzedawców, średniego personelu do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych, mechaników pojazdów samochodowych, specjalistów do spraw administracji i rozwoju, rolników produkcji roślinnej i zwierzęcej, piekarzy, cukierników.

Wśród grup zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy należy wymienić m.in. oficerów sił zbrojnych, matematyków, architektów, doradców finansowych i inwestycyjnych, specjalistów do spraw rynku nieruchomości.

Tabela nr 6. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia był najwyższy w 2016 roku powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
0110	Oficerowie sił zbrojnych	100,00
2120	Matematycy, aktuariusze i statystycy	100,00
2161	Architekci	100,00
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	100,00
2440	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	100,00
2512	Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	100,00
2521	Projektanci i administratorzy baz danych	100,00
2523	Specjaliści do spraw sieci komputerowych	100,00
2643	Filolodzy i tłumacze	100,00
3116	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	100,00
3117	Technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni	100,00
3230	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	100,00
3323	Zaopatrzeniowcy	100,00
3331	Spedytorzy i pokrewni	100,00
3423	Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	100,00
3432	Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	100,00
3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	100,00
3436	Muzycy i pokrewni	100,00
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	100,00
3511	Operatorzy urządzeń teleinformatycznych	100,00
3513	Operatorzy sieci i systemów komputerowych	100,00
3522	Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych	100,00
4223	Operatorzy centrali telefonicznych	100,00
5112	Konduktorzy i pokrewni	100,00
5244	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	100,00

5246	Wydawcy posiłków	100,00
5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
5419	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
6112	Sadownicy	100,00
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	100,00
7116	Robotnicy budowy dróg	100,00
7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	100,00
7127	Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	100,00
7132	Lakiernicy	100,00
7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	100,00
7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	100,00
7224	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	100,00
7311	Mechanicy precyzyjni	100,00
7314	Ceramicy i pokrewni	100,00
7315	Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	100,00
7323	Introligatorzy i pokrewni	100,00
7413	Monterzy linii elektrycznych	100,00
7514	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	100,00
7515	Klasyfikatorzy żywności i pokrewni	100,00
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	100,00
8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	100,00
8112	Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalin	100,00
8113	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	100,00
8121	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	100,00
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	100,00
8157	Operatorzy maszyn do prania	100,00
8171	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	100,00
8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	100,00
8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	100,00
8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	100,00
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	100,00
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	100,00
9121	Praczkarki ręczne i prasowacze	100,00
9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	100,00
9612	Sortowacze odpadów	100,00

W przypadku zawodów, wśród których wskaźnik płynności bezrobotnych jest największy dominują: robotnicy leśni i pokrewni, lakiernicy, inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji

Tabela nr 7. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych był najwyższy w 2016 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	4,00
7132	Lakiernicy	4,00
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	3,00
7317	Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów	3,00
8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	3,00
2114	Specjaliści nauk o Ziemi	2,00
2153	Inżynierowie telekomunikacji	2,00
2352	Nauczyciele szkół specjalnych	2,00
3339	Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	2,00
3412	Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	2,00
3432	Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	2,00
5321	Pomocniczy personel medyczny	2,00
7127	Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	2,00
8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	2,00
8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	2,00
8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	2,00
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	2,00
9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	2,00

Tabela nr 8. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych był najniższy w 2016 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	0,00
3131	Operatorzy urządzeń energetycznych	0,00
3132	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	0,00
3312	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	0,00

3313	Księgowi	0,00
3321	Agenci ubezpieczeniowi	0,00
3323	Zaopatrzeniowcy	0,00
3431	Fotografowie	0,00
4415	Pracownicy działów kadr	0,00
6129	Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00
7314	Ceramicy i pokrewni	0,00
7521	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	0,00
7537	Kaletnicy, rymarze i pokrewni	0,00
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	0,00
9111	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,00
9215	Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie	0,00

RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Rankingi zawodów deficytowych i nadwyżkowych stanowią najważniejszy element prowadzenia monitoringu. Prezentowane są w informacjach sygnałnych (w ujęciu półrocznym) oraz w rocznych raportach z monitoringu (roczny okres sprawozdawczy). Celem konstrukcji rankingów jest zidentyfikowanie elementarnych grup zawodów charakteryzujących się deficytem, równowagą bądź nadwyżką na rynku pracy. Przedstawienie rankingów zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych, pozwala dodatkowo na wskazanie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowej, co za tym idzie, usprawnienie poradnictwa zawodowego.

Konstrukcja rankingu opiera się na zestawieniu popytowej i podażowej strony rynku pracy. Jako podażową stronę rynku pracy przyjęto liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy. Założono, że dane gromadzone przez PUP stanowią wyczerpujące źródło informacji o liczbie bezrobotnych i strukturze zawodowej bezrobotnych. Natomiast popyt na rynku pracy określono jako liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Z powodu, iż oferty pracy zgłaszane przed pracodawców do PUP stanowią jedynie część informacji o popytowej stronie rynku pracy, do rankingu włączono oferty pracy podmiotów publicznych (zamieszczonych w BIP) oraz oferty pracy publikowane w internetowych serwisach rekrutacyjnych. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych konstruowany jest dla elementarnych grup zawodów w oparciu o: dane o liczbie zarejestrowanych bezrobotnych i ofertach pracy (wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej) z systemu Syriusz, dane o liczbie ofert pracy w Internecie gromadzone przez WUP; dane o liczbie ofert pracy podmiotów publicznych (BIP) gromadzone przez WUP.

Proces konstrukcji rankingu można podzielić na trzy etapy:

- a) przygotowanie bazy danych (agregacja danych z systemu Syriusz oraz dołączenie ofert pracy w Internecie i tych z BIP),
- b) kalkulacja mierników (wskaźnik dostępności ofert pracy, wskaźnik długotrwałego bezrobocia, wskaźnik płynności bezrobotnych),
- c) identyfikacja zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych.

Podstawowe zmienne wykorzystywane do budowy mierników w monitoringu:

$\bar{B}_t^k$ – średniomiesięczna liczba bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t,

$\bar{O}_t^k$ – średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t,

B_t^k – liczba zarejestrowanych bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t,

DB_t^k – liczba długotrwale bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t,

NB_t^k – napływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t,

OB_t^k – odpływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t.

Nazwa i wzór wskaźnika	Sposób interpretacji
<p>Wskaźnik dostępności oferty pracy</p> $B/O_t^k = \frac{\bar{B}_t^k}{\bar{O}_t^k}$	<p>Miernik informuje o dostępności oferty pracy dla bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Im wyższa wartość wskaźnika, tym dostępność jest niższa. Wartość wskaźnika można interpretować jako przeciętną liczbę bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy. Im wyższa wartość wskaźnika tym mniejsza szansa na znalezienie zatrudnienia w grupie zawodów k. Przyjmuje wartości z przedziału $<0, +\infty$. $B/O_t^k = 0$ – brak bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k. Dostępność oferty jest bardzo wysoka, a grupa zawodów k jest maksymalnie deficytowa. $B/O_t^k < 1$ – przeciętnie każdy bezrobotny z danej elementarnej grupy ma szansę znaleźć pracę. Liczba dostępnych ofert pracy przewyższa liczbę bezrobotnych w grupie zawodów k. $B/O_t^k > 1$ – dostępność oferty pracy jest relatywnie niska, gdyż liczba bezrobotnych przewyższa liczbę ofert pracy w grupie zawodów k. <i>Brak wartości</i> – oferty pracy w elementarnej grupie zawodów k nie są dostępne, w rezultacie szansa znalezienia pracy jest zerowa, a cecha k jest maksymalnie nadwyżkowa.</p>
<p>Wskaźnik długotrwałego bezrobocia</p> $WDB_t^k = \frac{DB_t^k}{B_t^k} * 100$	<p>Wartość wskaźnika informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k stanowią długotrwale bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika tym więcej osób jest długotrwale bezrobotnych w danej grupie zawodów. Przyjmuje wartości od 0% (sytuacja, w której bezrobotni długotrwale nie występują) do 100% (w przypadku, gdy każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów k jest długotrwale bezrobotnym).</p>
<p>Wskaźnik płynności bezrobotnych</p> $WPB_t^k = \frac{OB_t^k}{NB_t^k}$	<p>Wartość miernika wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k. $WPB_t^k < 1$ – napływ przewyższa odpływ, co oznacza wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k. $WPB_t^k = 1$ – odpływ jest równy napływowi (oba niezerowe), przez co liczba bezrobotnych w grupie zawodów k nie ulega zmianie. $WPB_t^k > 1$ – odpływ przewyższa napływ, co oznacza spadek bezrobotnych w zawodzie k. <i>Brak wartości</i> – napływ jest równy zeru.</p>

Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych następuje poprzez nałożenie dodatkowych warunków na wcześniej wyliczone mierniki. **Zawody deficytowe** charakteryzują się większą liczbą dostępnych ofert pracy niż wynosi średni stan bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo wskazane jest, aby w takim zawodzie odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany, a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź był równy) w danym okresie sprawozdawczym. **Zawody maksymalnie deficytowe** wyróżniają się brakiem bezrobotnych tj. wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi zero. Przyjęto, że **zawody zrównoważone** odznaczają się zbliżoną liczbą bezrobotnych i dostępnych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo wskazane jest, aby w takim zawodzie odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany, a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź był równy) w danym okresie sprawozdawczym. Natomiast **zawody nadwyżkowe** odznaczają się przewagą liczebną bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy, bezrobociem długotrwałym powyżej mediany oraz niskim odpływem netto (wyższy napływ niż odpływ) bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Zawody **maksymalnie nadwyżkowe** to takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy tj. wskaźnik dostępności oferty pracy nie przyjmuje żadnych wartości (dzielenie przez zero).

Zawody	Wskaźnik dostępności oferty pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych
deficytowe	$B/O_t^k < 0,9$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
zrównoważone	$0,9 \leq B/O_t^k \leq 1,1$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
nadwyżkowe	$B/O_t^k > 1,1$ lub brak wartości	$WDB_t^k > Me$	$WPB_t^k < 1$

Tabela nr 9. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2016 roku powiat ostrołęckim (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

MAKSYMALNY DEFICYT				
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
7319	Rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	1		0,00
2611	Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy	1		0,00
9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	1	100,00	77,78
2514	Programiści aplikacji	1		0,00
3251	Asystenci dentystyczni	0	75,00	50,00
6121	Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych	0	25,00	0,00
9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	0	100,00	100,00
1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	0		0,00
2166	Projektanci grafiki i multimediiów	0	0,00	0,00
4132	Operatorzy wprowadzania danych	0	100,00	100,00
4411	Pomocnicy biblioteczni	0	100,00	33,33
7322	Drukarze	0	100,00	100,00
2353	Lektorzy języków obcych	0	0,00	0,00
8183	Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek	0	0,00	0,00

DEFICYT								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Sredniomiesięczna liczba bezrobotnych	Sredniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwalego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,33	3,50	0,10		1,00	100,00	75,00
5312	Asystenci nauczycieli	1,00	1,67	0,60	0,00	1,00	100,00	65,00

Tabela nr 10. Ranking elementarnych grup zawodów zrównoważonych w 2016 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

RÓWNOWAGA						
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	0,42	0,42	1,00		0,00
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	0,25	0,25	1,00	0,00	0,00
1324	Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych	0,17	0,17	1,00	100,00	0,00

Tabela nr 11. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2016 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

MAKSYMALNA NADWYŻKA		
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
6111	Rolnicy upraw polowych	34
7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	30
4223	Operatorzy centrali telefonicznych	3
7314	Ceramicy i pokrewni	2
9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	1

NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	26,17	0,17	157,00	72,00	0,95	50,00	50,00

5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	8,67	0,08	104,00	77,78	0,88	100,00	100,00
7212	Spawacze i pokrewni	17,75	0,25	71,00	75,00	0,94	33,33	33,33
7112	Murarze i pokrewni	104,67	2,33	44,86	66,09	0,85	21,43	14,29
5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	12,83	0,50	25,67	70,00	0,95	0,00	0,00
3313	Księgowi	4,92	0,42	11,80	80,00	0,00	100,00	0,00
3323	Zaopatrzeniowcy	1,92	0,42	4,60	100,00	0,00	100,00	80,00

W wyniku przeprowadzonej analizy do zawodów maksymalnie deficytowych w powiecie ostrołęckim należy zaliczyć: rzemieślników gdzie indziej niesklasyfikowanych, adwokatów, radców prawnych i prokuratorów, pracowników przygotowujących posiłki typu fast food, programistów aplikacji, natomiast wśród zawodów deficytowych uwzględniamy: pracowników sprzedaży i pokrewnych gdzie indziej niesklasyfikowanych, asystentów nauczycieli.

Badanie wykazało dwa zawody w równowadze: lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, projektanci grafiki i multimediiów.

Wśród zawodów maksymalnie nadwyżkowych dominują branże, w których rzadko pojawiają się wolne miejsca pracy, albo w ogóle nie występują. Wśród takich zawodów należy wymienić: rolnicy upraw polowych, rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów, operatorzy centrali telefonicznych, ceramicy i pokrewni, robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt.

Wśród zawodów nadwyżkowych wymienić należy: operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych, pracownicy domowej opieki osobistej, spawacze i pokrewni, murarze i pokrewni, pracownicy ochrony osób i mienia, księgowi, zaopatrzeniowcy.

ANALIZA UMIEJĘTNOŚCI I UPRAWNIEŃ

Kolejnym elementem monitoringu jest analiza umiejętności i uprawnień na rynku pracy – zarówno od strony popytowej i podażowej. Przedstawione w niej są uprawnienia, które są najczęściej posiadane przez bezrobotnych (stanowią najwyższy odsetek bezrobotnych) oraz umiejętności i uprawnień, które są najczęściej wymagane przez pracodawców w ofertach pracy (stanowią najwyższy odsetek ofert pracy w których są wymagane). Analiza umiejętności i uprawnień przeprowadzona została w powiązaniu z zawodami, co pozwoliło na wskazanie niedopasowań w strukturze kwalifikacyjno-zawodowej. Zestawianie popytu i podaży na umiejętności i uprawnienia w podziale na wielkie grupy zawodów umożliwia odpowiedź na pytanie, czy cechy posiadane przez bezrobotnych w danych grupach zawodów są poszukiwane przez pracodawców w ofertach pracy. Jeśli większość umiejętności i uprawnień, które najczęściej posiadają bezrobotni pokrywa się z tymi, które występują po popytowej stronie rynku pracy – to można wysnuć wniosek o równowadze na rynku pracy w tym zakresie. Natomiast, gdy w wyniku przeprowadzonej analizy –umiejętności i uprawnienia poszukiwane przez pracodawców w ofertach pracy są zupełnie inne, niż te posiadane przez bezrobotnych w danej grupie zawodów – można wysnuć wniosek o niedopasowaniu struktury kwalifikacyjno-zawodowej na badanym rynku pracy.

Jako uzupełnienie analizy umiejętności i uprawnień w podziale na wielkie grupy zawodów, zbadane zostały cechy grupy osób bez zawodu. Grupa ta charakteryzowana jest według posiadanego wykształcenia i posiadanych umiejętności i uprawnień.

Najbardziej pożądanymi przez pracodawców umiejętnościami są: planowanie i organizacja pracy własnej, komunikacja ustna/ komunikatywność, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność,

Średnio co czwarta osoba bezrobotna z terenu powiatu ostrołęckiego nie posiada zawodu. Najwięcej osób bezrobotnych bez zawodu legitymuje się wykształceniem średnim ogólnokształcącym oraz gimnazjalnym i poniżej, czyli po szkołach, które nie nadają uprawnień do pracy w zawodzie.

Tabela nr 12. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2016 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod grupy zawodów	Wielka grupa zawodów	STRONA PODAŻOWA RYNKU PRACY		STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
		Umiejętności posiadane przez bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych (%)*	Umiejętności wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%)**
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY			Planowanie i organizacja pracy własnej	15,38
				Komunikacja ustna/komunikatywność	7,69
				Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69
				Wywieranie wpływu	7,69
				Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	0,00
2	SPECJALIŚCI			Planowanie i organizacja pracy własnej	19,51
				Komunikacja ustna/komunikatywność	7,32
				Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	2,44
				Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	2,44
				Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	2,44
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL			Planowanie i organizacja pracy własnej	20,37
				Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,41
				Komunikacja ustna/komunikatywność	5,56
				Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	1,85
				Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	1,85
4	PRACOWNICY BIUROWI			Planowanie i organizacja pracy własnej	13,04
				Współpraca w zespole	3,29

				Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00
				Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	0,00
				Komunikacja ustna/komunikatywność	0,00
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY			Planowanie i organizacja pracy własnej	37,78
				Komunikacja ustna/komunikatywność	26,67
				Wywieranie wpływu	17,78
				Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	15,56
				Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	2,22
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY			Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	26,32
				Planowanie i organizacja pracy własnej	10,53
				Komunikacja ustna/komunikatywność	0,00
				Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00
				Współpraca w zespole	0,00
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ			Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	33,33
				Planowanie i organizacja pracy własnej	33,33
				Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	11,11
				Współpraca w zespole	1,69
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE			Planowanie i organizacja pracy własnej	44,44
				Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00
				Współpraca w zespole	0,00

Tabela nr 13. Bezrobotni bez zawodu w 2016 roku – powiat ostrołęcki (na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	4 687	1 325	28,27%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	1 114	529	47,49%
zasadnicze zawodowe	1 263	113	8,95%
średnie ogólnokształcące	483	282	58,39%
policealne i średnie zawodowe	1 278	395	30,91%
wyższe	549	6	1,09%
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	532	88	16,54%
szkoła przysposabiająca do pracy	1	0	0,00%
technikum	437	246	56,29%
liceum ogólnokształcące	210	157	74,76%
liceum profilowane	29	22	75,86%
technikum uzupełniające	16	5	31,25%
liceum uzupełniające	9	2	22,22%
szkoła policealna	58	13	22,41%
wyższa	462	6	1,30%
brak danych źródłowych	2 933	786	26,80%

ANALIZA RYNKU EDUKACYJNEGO

W ramach analizy rynku edukacyjnego dokonuje się analizy uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych oraz analizy absolwentów szkół ponadgimnazjalnych. Analiza liczby uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych pozwala określić potencjalny zasób siły roboczej wchodzącej na rynek. W przypadku zawodów nadwyżkowych, relatywnie duża liczba uczniów ostatnich klas, mogących podjąć zatrudnienie, przy niezmiennych warunkach po popytowej stronie rynku pracy, może przyczynić się do wzrostu bezrobocia w omawianym zawodzie. Wyklucza to również zasadność przeprowadzania szkoleń w obrębie uprawnień niezbędnych do wykonywania danego zawodu. Analiza ta umożliwi także określenie, czy deficyt występujący w danym zawodzie zostanie uzupełniony przez przyszłych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz czy uzasadnione jest przeprowadzanie szkoleń dla bezrobotnych w zakresie uprawnień warunkujących zatrudnienie w badanym zawodzie.

Źródło informacji do opisywanej analizy stanowią dane pochodzące z Systemu Informacji Oświatowej MEN o liczbie uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych zawodów i specjalności. Wyróżniona grupa w całości będzie podlegała analizie, a plany edukacyjne przyszłych absolwentów zostały w niej pominięte na poziomie PUP i WUP, co wynika z faktu, że absolwenci często kontynuują naukę poza miejscem stałego zamieszkania/zameldowania. Celem analizy jest uzyskanie pełnej informacji o rynku edukacyjnym, w tym o potencjalnym zasobie siły roboczej wchodzącej na rynek pracy. Powyższa analiza została przygotowana w oparciu o dane Głównego Urzędu Statystycznego dotyczące liczby studentów na ostatnim roku studiów wyższych według uczelni wyższych oraz kierunku kształcenia. Stopień agregacji danych uniemożliwia w sposób jednoznaczny porównanie z wynikami uzyskanymi z poprzednich etapów analizy, zwłaszcza z wyróżnionymi elementarnymi grupami zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Trudności te wynikają z faktu, iż nie zawsze jest możliwość precyzyjnego przyporządkowania kierunku studiów do elementarnej grupy zawodów.

Celem analizy sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz szkół wyższych na rynku pracy jest wskazanie w jakim stopniu kompetencje i wiedza uzyskane w trakcie nauki zabezpieczają absolwentów przed koniecznością długotrwałego pozostawania w rejestrach urzędów pracy jako osoby bezrobotne. A zatem pozwala ona na konstruowanie wiążących wniosków dla systemu kształcenia ponadgimnazjalnego oraz wyższego.

Analiza została wykonana w oparciu o następujące dane:

- a) liczbę bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły ponadgimnazjalnej lub nazwa uczelni wyższej) oraz bezrobotnych i absolwentów wg zawodu i specjalności (w przypadku absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i wyższych) lub kierunku kształcenia (w przypadku absolwentów szkół wyższych) z systemu Syriusz,
- b) liczbę uczniów ostatnich klas, w tym którzy zdali egzamin maturalny z Systemu Informacji Oświatowej MEN,
- c) liczbę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według zawodu i specjalności oraz ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły) z Systemu Informacji Oświatowej MEN,
- d) liczbę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe, według zawodu i specjalności oraz ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły) z Systemu Informacji Oświatowej MEN,
- e) liczbę absolwentów szkół wyższych według kierunków nauki oraz nazwy uczelni wyższej (badanie GUS),
- f) liczbę studentów pierwszego i ostatniego roku studiów (badanie GUS).

W analizie za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę, która w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły lub zaświadczeniu o ukończeniu kursu, pozostaje w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy.

Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i wyższych opierała się na:

- a) zestawieniu liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w urzędzie pracy z łączną liczbą absolwentów, z uwzględnieniem posiadanego zawodu/specjalności (w agregacji do elementarnej grupy zawodów), ostatnio ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły) – wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów,
- b) zestawieniu liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w urzędzie pracy z łączną liczbą bezrobotnych, z uwzględnieniem posiadanego zawodu/specjalności (w agregacji do elementarnej grupy zawodów) – wskaźnik frakcji absolwentów wśród bezrobotnych,
- c) oszacowanie faktycznej frakcji absolwentów wchodzących na rynek pracy (dotyczy tylko absolwentów szkół ponadgimnazjalnych).

Miernikiem służącym do identyfikacji elementarnych grup zawodów/kierunków nauki i szkół, w których absolwenci mają trudności ze znalezieniem pracy jest wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów:

$$WBA_t^k = \frac{BA_t^k}{A_{t-1}^k} * 100,$$

gdzie:

BA_t^k – liczba bezrobotnych absolwentów według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan na koniec grudnia/maja

A_{t-1}^k – liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych/wyższych według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan za poprzedni rok szkolny/akademicki

Powyższy wskaźnik informuje, jaki odsetek absolwentów w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły stanowią bezrobotni absolwenci elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły (w %). Miernik przyjmuje wartości od 0 % (oznacza brak bezrobotnych wśród absolwentów według wybranej specyfikacji) do 100 % (sytuacja, w której każdy absolwent w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły jest zarejestrowany jako bezrobotny). Im niższe wskaźnik przyjmuje wartości, tym daną grupę elementarną zawodów/kierunek nauki/szkołę można uznać za bardziej dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy, gdyż jej absolwenci znajdują zatrudnienie w ciągu 6 lub 11 miesięcy od ukończenia szkoły.

Analiza ta ma na celu sprawdzenie, w jakim stopniu kompetencje i wiedza uzyskane w trakcie nauki zabezpieczają absolwentów przed koniecznością długotrwałego pozostawania w rejestrach urzędów pracy jako osoby bezrobotne.

Z przeprowadzonej analizy, w powiecie ostrołęckim nie ma uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych kształcących się w zawodach zdefiniowanych jako deficytowe czy zrównoważone. Natomiast występują uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych kształcących się w zawodach nadwyżkowych – pracownik ochrony osób i mienia.

Największy wskaźnik agregacji bezrobotnych wśród absolwentów w powiecie ostrołęckim występuje wśród osób kończących zasadniczą szkołę zawodową i technikum. Wskaźnik agregacji zmniejszył się w większości typów szkół (największy spadek zanotowano wśród absolwentów liceów uzupełniających oraz szkół policealnych).

Tabela nr 14. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, nadwyżkowych oraz zrównoważonych w 2016 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Zawody deficytowe

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	0
2166	Projektanci grafiki i multimediiów	0
2353	Lektorzy języków obcych	0
2514	Programiści aplikacji	0
2611	Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy	0
3251	Asystenci dentystyczni	0
4132	Operatorzy wprowadzania danych	0
4411	Pomocnicy biblioteczni	0
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0
5312	Asystenci nauczycieli	0
6121	Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych	0
7319	Rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0
7322	Drukarze	0
8183	Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek	0
9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	0
9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	0

Zawody nadwyżkowe

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
3313	Księgowi	0
3323	Zaopatrzeniowcy	0
4223	Operatorzy centrali telefonicznych	0
5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	0
5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	14
6111	Rolnicy upraw polowych	0
7112	Murarze i pokrewni	0
7212	Spawacze i pokrewni	0
7314	Ceramicy i pokrewni	0
7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	0
8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	1
9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	0

Zawody zrównoważone

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	0
1324	Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych	0
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	0

Tabela nr 15. Liczba absolwentów i bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2016 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej MRPiPS)

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	76	16	46	38	60,53%	50,00%
szkoła przysposabiająca do pracy	2	0	0	0		
technikum	198	82	161	45	81,31%	22,73%
liceum ogólnokształcące	185	0	71	31	38,38%	16,76%
liceum profilowane			0	0		
liceum uzupełniające	0	0	2	0		
szkoła policealna	53	12	10	11	18,87%	20,75%

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	73	9	48	65,75%

szkoła przysposabiająca do pracy	6		0	
technikum	180	42	136	75,56%
liceum ogólnokształcące	165		52	31,52%
liceum profilowane			0	
liceum uzupełniające			0	
szkoła policealna	50	19	8	16,00%

BADANIE KWESTIONARIUSZOWE PRZEDSIĘBIORSTW

Pełniejszy obraz kierunków oraz natężenia zmian zachodzących w strukturze kwalifikacyjno-zawodowej na lokalnym rynku pracy pozwoli nakreślić analiza zatrudnienia w oparciu o badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw. Badanie pośrednio pozwala na porównanie oczekiwań pracodawców z cechami osób zarejestrowanych jako bezrobotne.

Do szczegółowych celów badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw zalicza się uzyskanie informacji o:

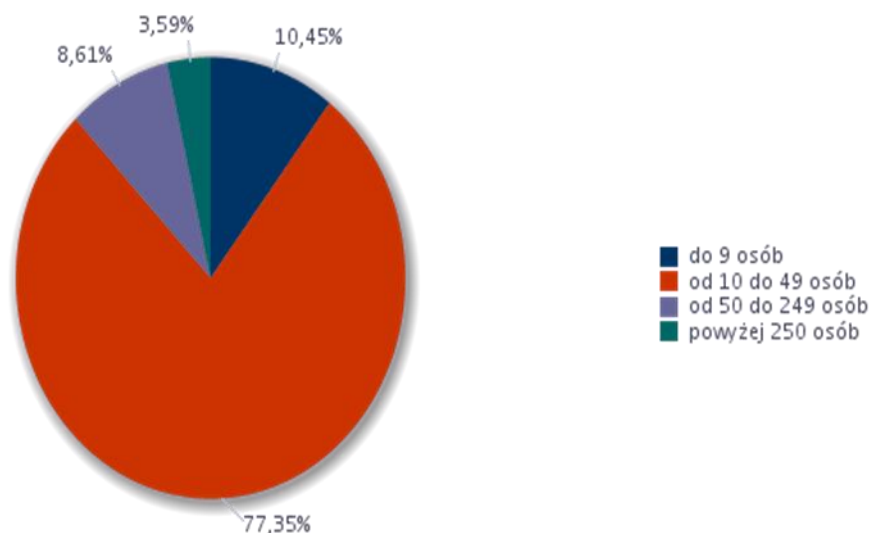
- a) dotychczasowych (ujęcie diagnostyczne) oraz planowanych (ujęcie prognostyczne) kierunkach zmian zatrudnienia oraz ich skali,
- b) bieżącej strukturze zatrudnienia przedsiębiorstw, w podziale na wielkie grupy zawodów (zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności na potrzeby rynku pracy),
- c) planowanej strukturze zatrudnienia, z uwzględnieniem wielkich grup zawodów oraz umiejętności najbardziej pożądanych przez pracodawcę w danym zawodzie / specjalności,
- d) problemach zgłaszanych przez przedsiębiorstwa w procesie rekrutacji pracowników w ujęciu zawodów oraz umiejętności najczęściej brakujących kandydatom do pracy,
- e) roli powiatowych urzędów pracy w kwestii poszukiwania nowych pracowników przez lokalne firmy.

Dodatkowo wyniki badania stanowią podstawę do budowy prognoz, o rocznym horyzoncie czasowym, co umożliwi określenie potencjału siły roboczej w ujęciu lokalnym, zarówno według wielkich grup zawodów, jak i zawodów/specjalności. Ankietyzacja przedsiębiorstw stanowi również źródło informacji odnośnie sposobów rekrutacji, udziału w tym procesie powiatowych urzędów pracy oraz umożliwia wskazanie trudności, jakie napotykają pracodawcy w procesie pozyskiwania nowych kandydatów do pracy. Badanie kwestionariuszowe pozwala w kompleksowy sposób na opisanie zależności i zmian jakie zachodzą w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy.

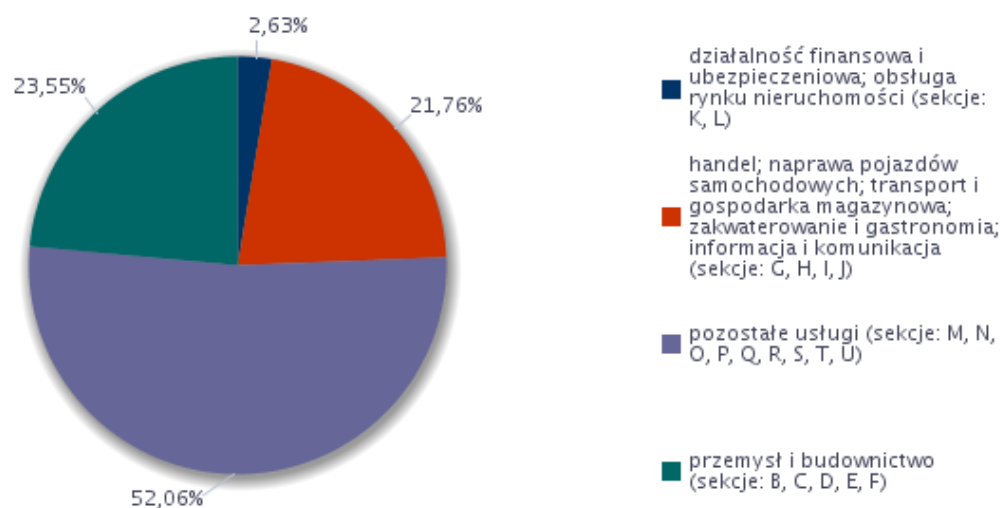
Badanie zrealizowane zostało przez Powiatowy Urząd Pracy w Ostrołęce w miesiącu wrześniu 2016 roku w postaci przeprowadzenia ustrukturyzowanych ankiet telefonicznych. Do badania wybrano losową próbę wygenerowaną z bazy GUS. Liczba przedsiębiorstw ankietyzowanych z terenu powiatu Ostrołęckiego wyniosła 76.

Tabela nr 16 Liczba przebadanych przedsiębiorstw - powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej MRPiPS)

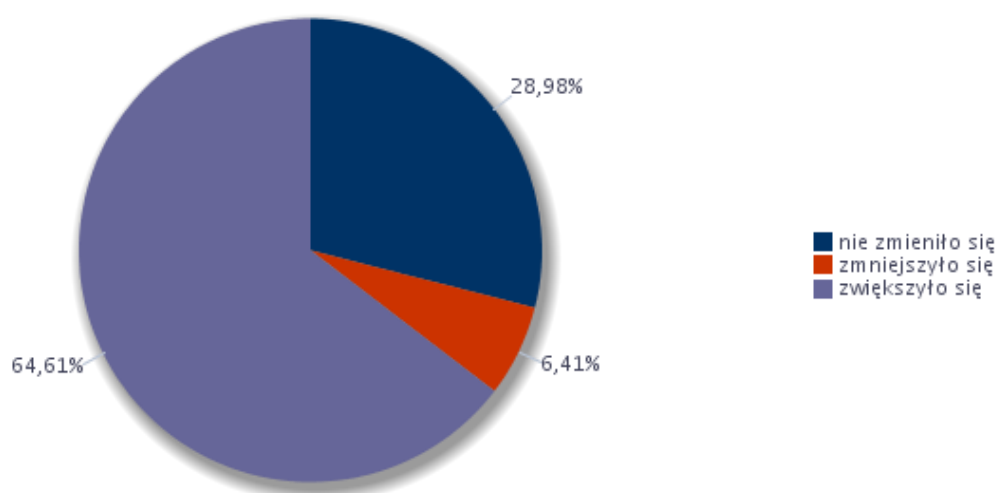
Klasa wielkości przedsiębiorstwa	Liczba przebadanych przedsiębiorstw
do 9 osób	28
10-49	41
50-249	5
250 i więcej	2
Podsumowanie	76

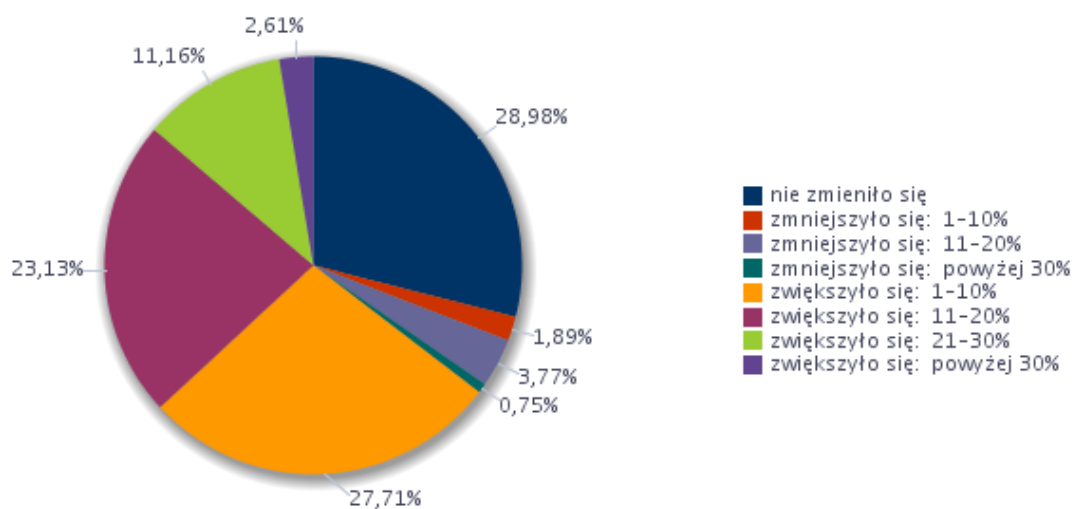
Wykres 2 - Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Wykres 3 - Struktura badanych przedsiębiorstw wg rodzaju działalności – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Wykres 4 - Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

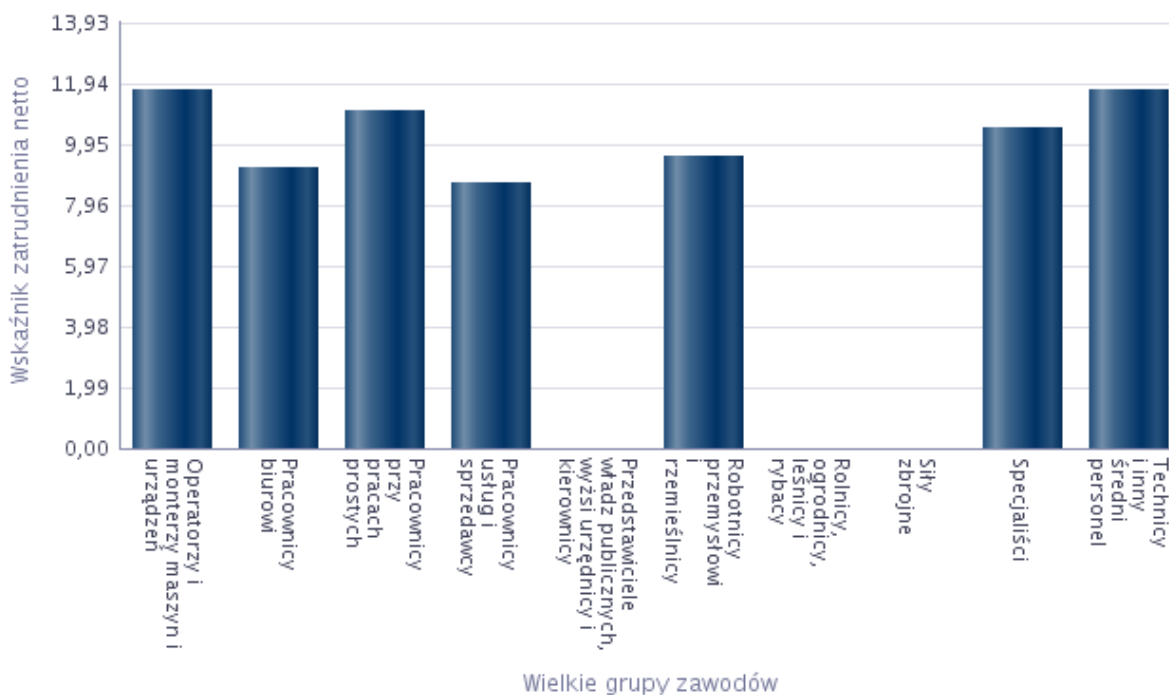
Wykres 5 - Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

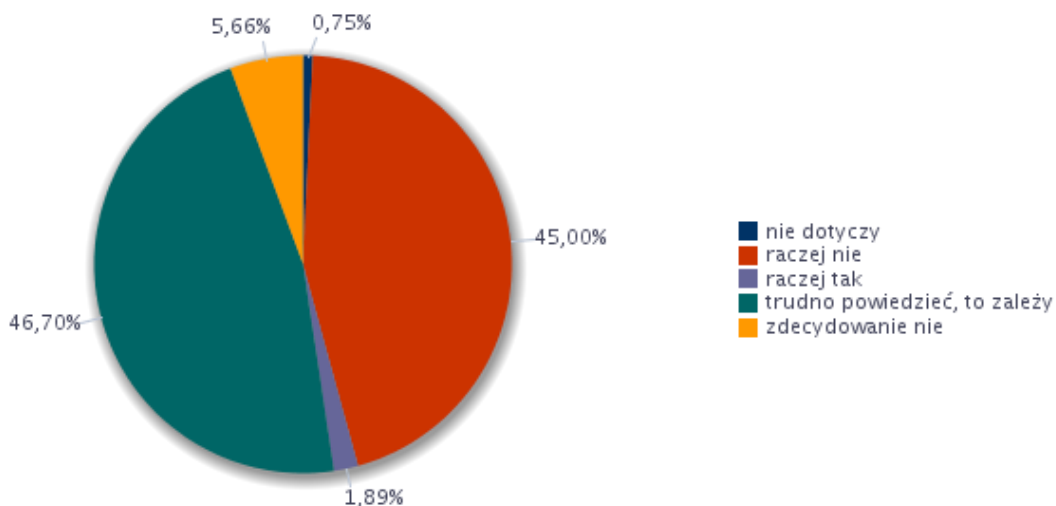
Wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w 2016 roku w powiecie ostrołęckim wyniósł 58,20.

Tabela nr 17. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2016 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

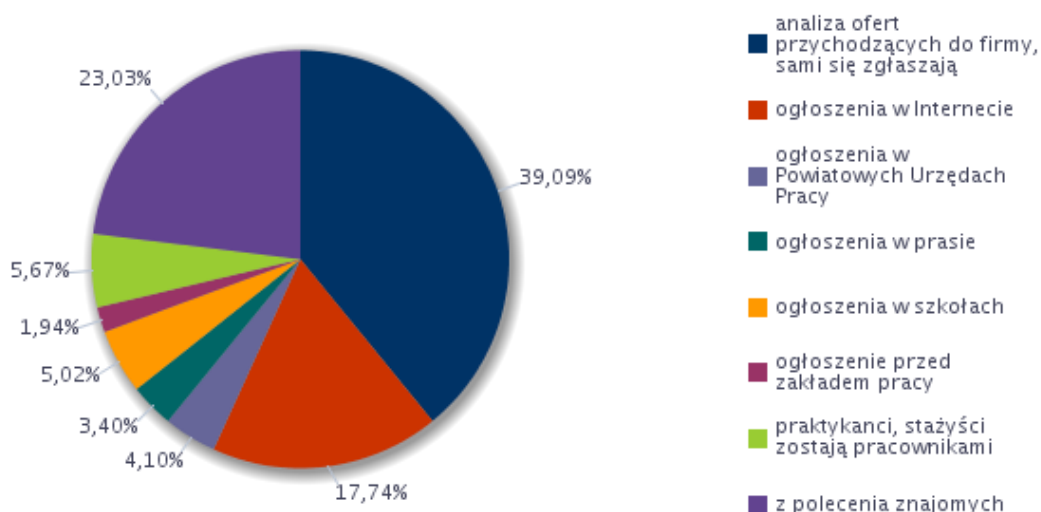
Wielkie grupy zawodów	Wskaźnik zatrudnienia netto
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	11,75
Pracownicy biurowi	9,16
Pracownicy przy pracach prostych	11,07
Pracownicy usług i sprzedawcy	8,72
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,00
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	9,55
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,00
Siły zbrojne	0,00
Specjaliści	10,47
Technicy i inny średni personel	11,75

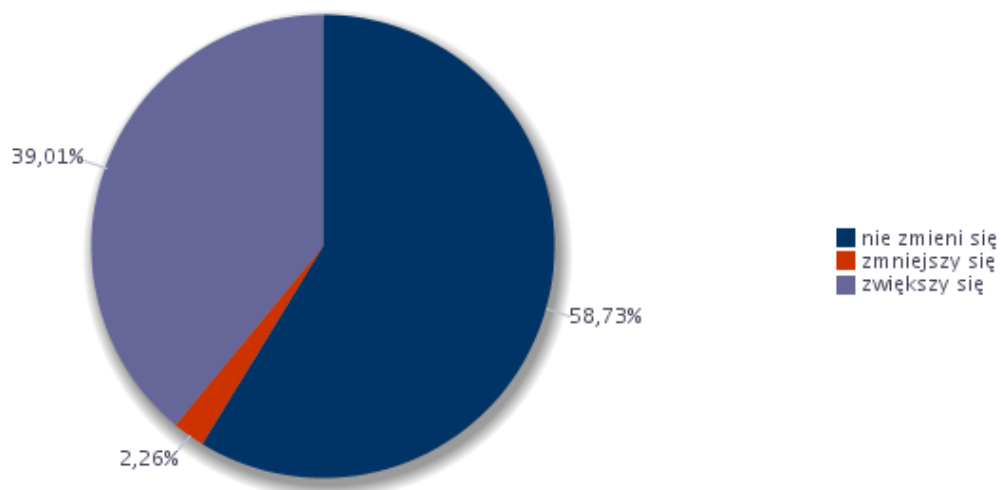
Wykres 6 - Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2016 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

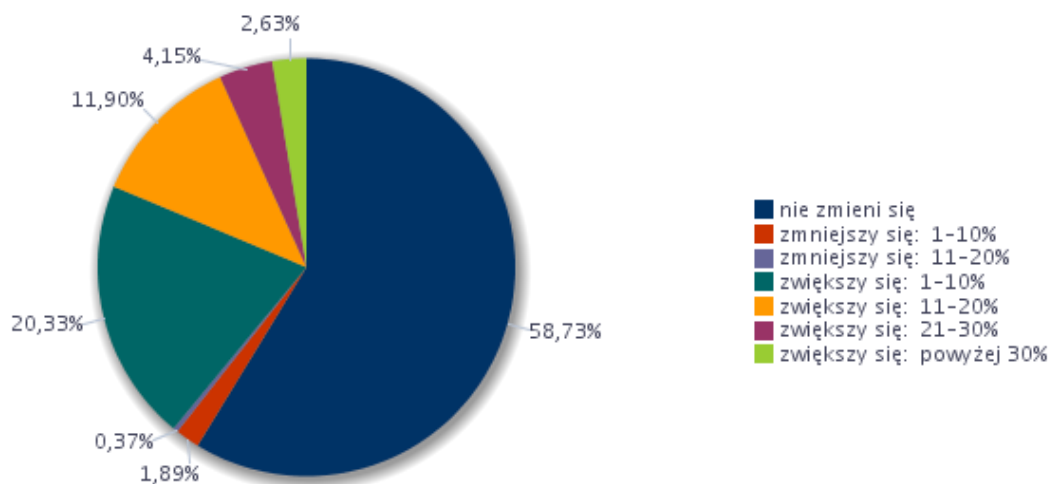
Wykres 7 - Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2016 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Wykres 8 - Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu pozyskiwania nowych pracowników w 2016 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Wykres 9 - Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Wykres 10 - Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Tabela nr 18. Zawody w jakich trudno jest znaleźć odpowiednich kandydatów – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Trudności z pozyskaniem pracowników			Liczba bezrobotnych - stan na koniec okresu sprawozdawczego
Elementarna grupa zawodów	Brakujące umiejętności i uprawnienia	Odsetek wskazań odpowiedzi „tak”	
Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Ogółem (bez względu na zawód)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji,	7,69%	0

	analiza i wyciąganie wniosków		
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0

Wśród zawodów, w jakich przedsiębiorstwa mają problem ze znalezieniem odpowiedniego kandydata do pracy Pracodawcy z terenu powiatu ostrołęckiego wskazywali m.in. nauczycieli szkół specjalnych, pracowników wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej, średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany, środowiskowi pracownicy ochrony zdrowia.

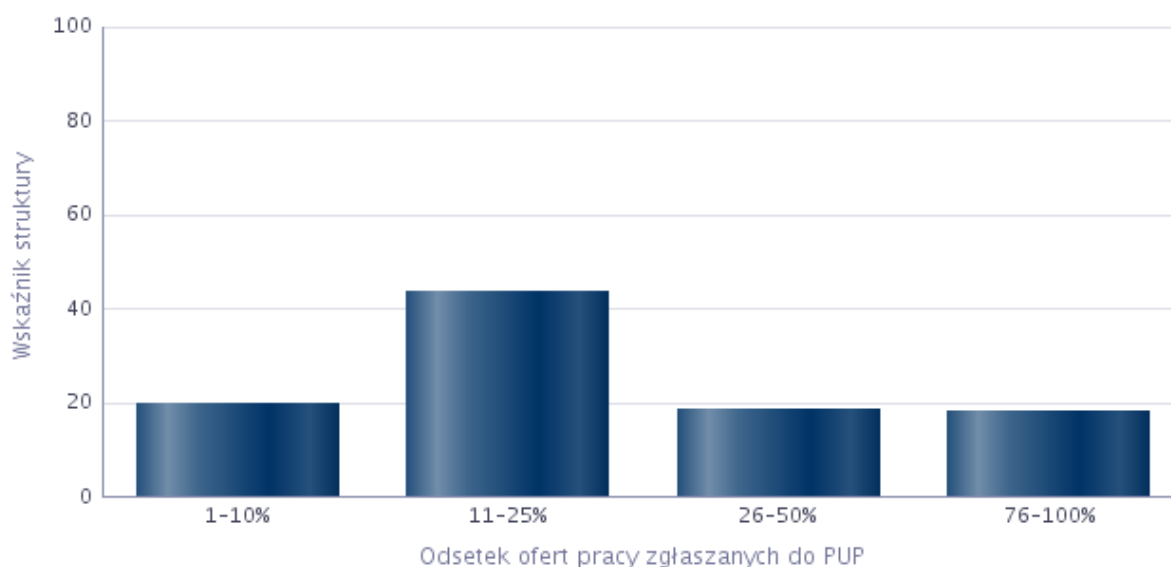
Najczęściej wymieniane przez Pracodawców umiejętności, których oczekują od kandydatów do pracy to: komunikacja ustna, komunikatywność, czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole oraz wywieranie wpływu,

Ponad 23,03% zankietowanych Pracodawców zgłasza większość wolnych miejsc pracy do urzędu pracy.

Tabela nr 19. Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do PUP – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Odsetek ofert pracy zgłaszanych do PUP	Wskaźnik struktury
1-10%	19,76
11-25%	43,42
26-50%	18,78
76-100%	18,04

Pracodawcy najczęściej zgłaszają do urzędu pracy oferty w zawodach: asystent rodziny, pozostali nauczyciele szkół podstawowych, robotnik gospodarczy, technik prac biurowych, kierowca ciągnika siodłowego, pozostali funkcjonariusze służby więziennej, sekretarka.

Wykres 11 - Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do PUP – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Tabela nr 20. Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do powiatowych urzędów pracy – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Zawód	Wskaźnik struktury
Asystent rodziny	12,68%
Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	12,68%
Robotnik gospodarczy	12,68%
Technik prac biurowych*	12,68%
Kierowca ciągnika siodłowego	12,05%
Pozostali funkcjonariusze służby więziennej	11,58%
Sekretarka	11,58%
Terapeuta zajęciowy*	11,58%
Monter urządzeń energetyki odnawialnej	2,51%

Tabela nr 21. Analiza oceny przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy zwiększyli zatrudnienie w 2016 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Zawód	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo dobrze, raczej dobrze)	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo źle, raczej źle)	Dobrze vs. źle
Błacharz izolacji przemysłowych	100,00%	0,00%	100,00%
Brukarz	100,00%	0,00%	100,00%
Doradca inwestycyjny	100,00%	0,00%	100,00%

Doradca klienta	100,00%	0,00%	100,00%
Inżynier technologii żywności	100,00%	0,00%	100,00%
Kierowca ciągnika siodłowego	100,00%	0,00%	100,00%
Kierowca samochodu ciężarowego	86,30%	0,00%	86,30%
Księgowy	100,00%	0,00%	100,00%
Kucharz	100,00%	0,00%	100,00%
Logopeda	100,00%	0,00%	100,00%
Monter izolacji przemysłowych	100,00%	0,00%	100,00%
Monter-elektronik	0,00%	0,00%	0,00%
Nauczyciel przedszkola	100,00%	0,00%	100,00%
Operator maszyn do produkcji wyrobów drewnianych	83,48%	0,00%	83,48%
Operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego	0,00%	0,00%	0,00%
Organizator imprez rozrywkowych (organizator eventów)	100,00%	0,00%	100,00%
Pakowacz ręczny	100,00%	0,00%	100,00%
Piekarz	0,00%	0,00%	0,00%
Pomocniczy robotnik budowlany	0,00%	0,00%	0,00%
Pomocnik ciastkarza	0,00%	0,00%	0,00%
Pomocnik mechanika	100,00%	0,00%	100,00%
Pomocnik piekarza	100,00%	0,00%	100,00%
Pozostali funkcjonariusze służby więziennej	100,00%	0,00%	100,00%
Pozostali kucharze	100,00%	0,00%	100,00%
Pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00%	0,00%	0,00%
Pozostali monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	100,00%	0,00%	100,00%
Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	100,00%	0,00%	100,00%
Pozostali nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	100,00%	0,00%	100,00%
Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	100,00%	0,00%	100,00%
Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	100,00%	0,00%	100,00%
Pozostali opiekunowie dziecięcy	100,00%	0,00%	100,00%
Robotnik gospodarczy	31,04%	0,00%	31,04%
Rozbieracz - wykrawacz	100,00%	0,00%	100,00%
Sekretarka	100,00%	0,00%	100,00%
Specjalista do spraw marketingu i handlu	100,00%	0,00%	100,00%
Sprzedawca	100,00%	0,00%	100,00%
Sprzątaczką biurowa	100,00%	0,00%	100,00%
Technik administracji*	100,00%	0,00%	100,00%
Technik prac biurowych*	100,00%	0,00%	100,00%

PROGNOZA LOKALNEGO RYNKU PRACY

Prognoza została przygotowana w oparciu o odpowiedzi na wybrane pytania uzyskane w ramach badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw. Wnioskowanie na podstawie pytań o zmianie w wielkości oraz strukturze zatrudnienia na lokalnym rynku pracy, przygotowywane zostało na rok 2017.

Wykonane badanie dostarcza jedynie informacji o prognozowanych kierunkach zmian obserwowanych w poszczególnych grupach zawodów, a nie o poziomie kształtowania się danego czynnika w badanym momencie czasu. Dlatego w przypadku uzyskanych wyników, należy zwrócić uwagę nie tylko na to czy wyliczony wskaźnik przyjmuje wartość dodatnią czy ujemną (co świadczy o przewadze odpowiednio optymistycznych bądź pesymistycznych opinii respondentów), ale w szczególności na kierunek zmian

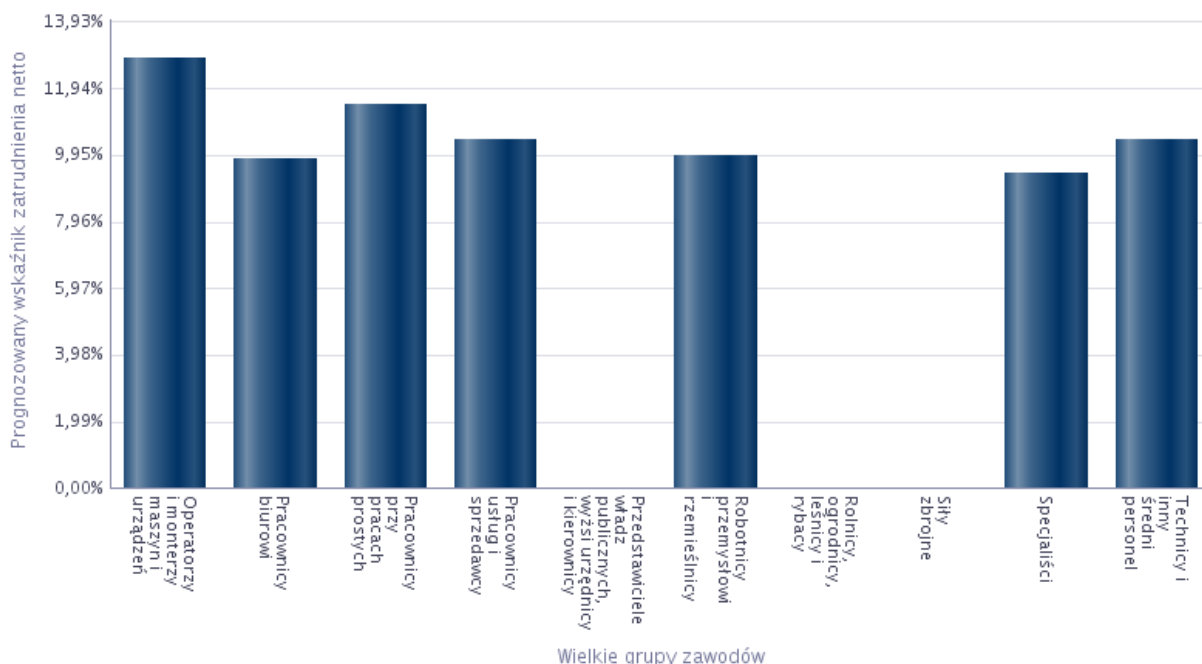
Zawodami, w których Pracodawcy z terenu powiatu ostrołęckiego zamierzają zwiększyć zatrudnienie są między innymi: kucharz, blacharz, kierowca operator wózków jezdniowych, operator pras w produkcji drzewnej, pilarz, pomoc kuchenna, pozostali asystenci nauczycieli, technik administracji, technik prac biurowych, sprzedawca.

Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto ogółem wynosi 17,74 %

Tabela nr 22. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Wielkie grupy zawodów	Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	12,82%
Pracownicy biurowi	9,81%
Pracownicy przy pracach prostych	11,44%
Pracownicy usług i sprzedawcy	10,42%
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,00%
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	9,92%
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,00%
Siły zbrojne	0,00%
Specjaliści	9,40%
Technicy i inny średni personel	10,42%

Wykres 12 - Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Tabela nr 23. Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w roku 2017 – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Zawód	Wskaźnik struktury
Kierowca samochodu ciężarowego	8,56%
Pozostali monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	6,97%
Technik prac biurowych*	6,97%
Robotnik gospodarczy	6,67%
Asystent rodziny	3,48%
Blacharz izolacji przemysłowych*	3,48%
Brukarz	3,48%
Doradca klienta	3,48%
Elektryk*	3,48%
Kierowca samochodu dostawczego	3,48%
Mechanik pojazdów samochodowych*	3,48%
Nauczyciel przedszkola	3,48%
Pomocniczy robotnik budowlany	3,48%
Pozostali kucharze	3,48%
Pozostali urzędnicy do spraw świadczeń społecznych	3,48%
Kierowca ciągnika siodłowego	3,31%
Operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego	3,18%
Specjalista do spraw doskonalenia i rozwoju aplikacji	3,18%
Sprzedawca	2,78%
Magazynier	0,69%
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	0,69%
Tartacznik	0,69%

Tabela nr 24. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których planują zatrudnić.

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Asystent rodziny	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Elektryk	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	
znajomość języków obcych	0,00%	
Kierowca samochodu	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%

dostawczego	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Magazynier	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
znajomość języków obcych	0,00%	
Mechanik pojazdów samochodowych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%

	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%	
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%	
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%	
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%	
	współpraca w zespole	6,25%	
	wykonywanie obliczeń	0,00%	
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	
	wyuczony zawód	0,00%	
	wywieranie wpływu	6,25%	
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	
	znajomość języków obcych	0,00%	
Pomocniczy robotnik budowlany	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	
	dodatkowe uprawnienia	0,00%	
	doświadczenie zawodowe	6,25%	
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%	
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%	
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%	
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%	
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%	
	współpraca w zespole	6,25%	
	wykonywanie obliczeń	0,00%	
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	
	wyuczony zawód	0,00%	
	wywieranie wpływu	0,00%	
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	
	znajomość języków obcych	0,00%	
	Pozostali monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
		dodatkowe uprawnienia	0,00%
		doświadczenie zawodowe	6,25%
komunikacja ustna / komunikatywność		0,00%	
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0,00%	
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0,00%	
planowanie i organizacja pracy własnej		6,25%	
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		0,00%	
sprawność psychofizyczna i		0,00%	

	psychomotoryczna	
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
	Pozostali urzędnicy do spraw świadczeń społecznych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim
dodatkowe uprawnienia		0,00%
doświadczenie zawodowe		6,25%
komunikacja ustna / komunikatywność		6,25%
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		6,25%
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0,00%
planowanie i organizacja pracy własnej		6,25%
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		6,25%
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		6,25%
współpraca w zespole		6,25%
wykonywanie obliczeń		0,00%
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		6,25%

	wyuczony zawód	6,25%	
	wywieranie wpływu	0,00%	
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	
	znajomość języków obcych	0,00%	
Robotnik gospodarczy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	
	dodatkowe uprawnienia	0,00%	
	doświadczenie zawodowe	6,25%	
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%	
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%	
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%	
	współpraca w zespole	6,25%	
	wykonywanie obliczeń	0,00%	
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	
	wyuczony zawód	0,00%	
	wywieranie wpływu	0,00%	
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	
	znajomość języków obcych	0,00%	
	Specjalista do spraw doskonalenia i rozwoju aplikacji	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
		dodatkowe uprawnienia	6,25%
doświadczenie zawodowe		6,25%	
komunikacja ustna / komunikatywność		6,25%	
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		6,25%	
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0,00%	
planowanie i organizacja pracy własnej		6,25%	
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		6,25%	
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		6,25%	
współpraca w zespole		6,25%	
wykonywanie obliczeń		6,25%	
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		6,25%	
wyuczony zawód		6,25%	
wywieranie wpływu		6,25%	
zarządzanie ludźmi / przywództwo		6,25%	
znajomość języków obcych	6,25%		
Sprzedawca	czytanie ze zrozumieniem i pisanie	4,17%	

	tekstów w języku polskim	
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	4,17%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	2,08%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Tartacznik	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Technik prac biurowych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	3,13%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie	6,25%

	Internetu	
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Ogółem (bez względu na zawód)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	2,86%
	dotatkowe uprawnienia	1,26%
	doświadczenie zawodowe	5,85%
	komunikacja ustna / komunikatywność	5,40%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	2,14%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	2,96%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	5,21%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	5,55%
	współpraca w zespole	6,22%
	wykonywanie obliczeń	1,84%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	3,68%
	wyuczony zawód	3,00%
	wywieranie wpływu	1,98%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,98%
	znajomość języków obcych	0,30%

WNIOSKI

Przedstawiony raport za 2016 rok ma charakter diagnostyczny. Raport przedstawia aktualne zjawiska zachodzące na rynku pracy oraz ich krótkookresową prognozę. Dlatego też przedstawione informacje należy przyjmować z pewną rezerwą i łączyć je z własnymi obserwacjami rynku pracy oraz zmieniającą się sytuacją gospodarczą regionu. Niniejsze sprawozdanie nie jest i nie powinno być jedynym źródłem informacji do podejmowania decyzji w zakresie ustalania kierunków kształcenia i szkolenia przyszłej kadry dla pracodawców czy też podejmowania decyzji o wyborze kierunku kształcenia przez młodych absolwentów szkół gimnazjalnych.

Na koniec 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrołęce zarejestrowanych było 4 695 osób bezrobotnych z powiatu ostrołęckiego co stanowi spadek o 6,06% w stosunku do roku poprzedniego.

Biorąc pod uwagę napływ w 2016 roku osób bezrobotnych można dostrzec, iż w perspektywie lat ubiegłych struktura zawodowa osób bezrobotnych z terenu powiatu ostrołęckiego nie ulega większym zmianom. Najliczniej reprezentowanym zawodem jest sprzedawca, który na dodatek jest silnie sfeminizowany – blisko 90 %. Na kolejnych miejscach znaleźli się technicy ekonomiści, pedagodzy, specjaliści administracji publicznej, kucharze, technicy handlowcy, rolnicy.

Czynnikami zaczynającym mieć decydujące znaczenie przy zatrudnieniu są kompetencje. Pracodawcy oczekują osób doświadczonych, profesjonalistów w danej branży, jednocześnie będących elastycznymi. Ciągły rozwój istniejących na rynku firm, ich dostosowywanie do dynamicznie zmieniających się trendów panujących na rynku sprawiają, iż bardzo trudno jest osobom w krótkim okresie czasu dopasowywać kwalifikacje do rynku pracy i zdobywać doświadczenie w konkretnym zawodzie.

Dynamika zmian zachodzących na lokalnym rynku pracy uniemożliwia ustalenie kierunków kształcenia na dłuższy okres czasu. Kierunki wnioskowanych do zdobycia umiejętności, podnoszenia kwalifikacji czy przekwalifikowania zawodowego winny być rozpatrywane indywidualnie, zgodnie z bieżącym zapotrzebowaniem zgłaszanym przez pracodawców oraz potrzebami osób bezrobotnych, gdyż to zwiększa efektywność podejmowanych działań czyli szansę zatrudnienia po zdobyciu wnioskowanych kwalifikacji. Przy uruchamianiu szkoleń, przekwalifikowania zawodowego należy także zwrócić uwagę na zapotrzebowanie na kwalifikacje i umiejętności występujące wśród pracodawców działających w mieście Ostrołęka, powiecie ostrołęckim i powiatach

ościennych. To zwiększa szanse na podjęcie zatrudnienia wśród osób uwzględniających w procesie poszukiwania pracy możliwość zatrudnienia poza miejscem zamieszkania.

W celu rozwoju kształcenia ustawicznego, a także promowania idei uczenia się przez całe życie konieczne jest nałożenie nacisku na partnerską współpracę instytucji z obszaru rynku pracy, edukacji i szkoleń. Współpraca ta daje możliwość realizacji regionalnej polityki w zakresie uczenia się przez całe życie i zmierza do wypracowania rozwiązań dotyczących mierzenia jakości usług edukacyjno-zawodowych oraz szerszego dostępu do informacji na temat oferty w tym zakresie dla mieszkańców regionu.

Przeprowadzona analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych pokazuje nam liczną grupę osób bez zawodu. Powinni to być potencjalni klienci systemu edukacji ustawicznej. Obserwacja struktury i ruchu bezrobotnych wyróżnia zawody, które cechuje zarówno wysoki poziom bezrobocia, jak i duża skala napływu. Zawody te to np.: sprzedawca, średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych.

Nadmiar pracowników występuje w większości zawodów i specjalności, a nadmiaru tego rynek pracy nie jest w stanie wchłonąć. Wzrost zapotrzebowania na pracowników w nowych zawodach i specjalnościach nie nadąża za rosnącym napływem bezrobotnych z zawodów tracących rację bytu oraz miejsc pracy likwidowanych w wyniku restrukturyzacji i automatyzacji procesów przemysłowych. Procesy zachodzące w życiu społecznym i gospodarczym powodują zmiany na rynku pracy, które wymuszają na społeczeństwie zmianę podejścia do pracy. Nowa sytuacja wymaga od pracowników elastyczności zawodowej oraz aktywności edukacyjnej prawie przez całe życie. Dużego znaczenia nabierają szkolenia bezrobotnych, oparte na technologiach występujących u pracodawców z terenu działania Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrołęce.

SPIS WYKRESÓW

- Wykres 1** Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w 2016 roku
- Wykres 2** Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników
- Wykres 3** Struktura badanych przedsiębiorstw wg rodzaju działalności
- Wykres 4** Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku
- Wykres 5** Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku
- Wykres 6** Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2016r.
- Wykres 7** Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2016 r.
- Wykres 8** Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu pozyskiwania nowych pracowników w 2016 r.
- Wykres 9** Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2017r.
- Wykres 10** Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 r.
- Wykres 11** Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do PUP
- Wykres 12** Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów

SPIS TABEL

- Tabela nr 1.** Wybrane kategorie bezrobotnych w powiecie ostrołęckim na koniec 2015 i 2016 roku
- Tabela nr 2.** Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy
- Tabela nr 3.** Zgłoszone w 2016 roku wolne stanowiska pracy wg zawodów
- Tabela nr 4.** Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych jest największa w 2016r.
- Tabela nr 5.** Grupy zawodów, w których napływ bezrobotnych był największy w 2016 r.
- Tabela nr 6.** Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia był najwyższy w 2016 r.
- Tabela nr 7.** Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych był najwyższy w 2016 r.
- Tabela nr 8.** Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych był najniższy w 2016 r.
- Tabela nr 9.** Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2016 r.
- Tabela nr 10.** Ranking elementarnych grup zawodów zrównoważonych w 2016 r.
- Tabela nr 11.** Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2016 r.
- Tabela nr 12.** Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2016 r.
- Tabela nr 13.** Bezrobotni bez zawodu w 2016 roku
- Tabela nr 14.** Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, nadwyżkowych oraz zrównoważonych w 2016 r.
- Tabela nr 15.** Liczba absolwentów i bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2016 r.
- Tabela nr 16.** Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do PUP
- Tabela nr 17.** Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2016 r.
- Tabela nr 18.** Zawody w jakich trudno jest znaleźć odpowiednich kandydatów
- Tabela nr 19.** Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do PUP
- Tabela nr 20.** Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do powiatowych urzędów pracy – powiat ostrołęcki
- Tabela nr 21.** Analiza oceny przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy zwiększyli zatrudnienie w 2016 r.
- Tabela nr 22.** Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów - powiat ostrołęcki
- Tabela nr 23.** Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w roku 2017
- Tabela nr 24.** Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których planują zatrudnić.

